

F O A I E

pentru

MINTE, INIMA shi LITERATURA.

No. 9.

Dumineca 25. Februarie.

1840.

Roma shi cei doi Grachi.

ПЕНЪ ЛА АНЪА ДЕЛА ЗІДІРЕА РОМЕІ 619,
АДЕКЪ АННАІНТЕ ДЕ ХРІСТОС КЪ 133 АНІ,
ГРІЖІАЛЕ ЧЕЛЕ МАІ МАРІ А РОМАНОЛОР ШІ ТОА-
ТЪ АЪАРЕА АМІНТЕ ЛЕ ЕРА АНТОАРЪ АСЪ-
ПРА СТЪРІІ ШІ РЕЛАЦІЕІ ЛОР КЪТЪРЪ ПЪТЕРІ-
ЛЕ СТРЕІНЕ АНВЕЧІНАТЕ САЪ ДЕПЪРТАТЕ. РЪС-
КОАІЕ КЪМПАІТЕ, ВІРЪІНЦЕ СТЪРЪЛЪЧІТЕ, КЪ-
ТЕ ОДАТЪ ШІ НЕНОРОЧІРІ АНФРІКОШАТЕ А-
ВЪРЪ А ХОТЪРЪ ПЕНЪ АНАЧЕАСТЪ ВРЕМЕ, ДА-
КЪ ЕРА СЪ РЪМЖІЕ РОМА ДОАМНА АЪМІІ САЪ
НЪ. ПЕНТЪРЪ АЧЕАТЪ МАРЕ ІНТЕРЕС, ТОАТЪ АМ-
ПЪРЕКЕРІАЛЕ ШІ НЕ'МВОІЕАІАЛЕ ДІН ЛОНТЪРЪ ЕРА
ПЪСЕ МАІ ТОТДЕАЪНА ЛА О ПАРТЕ. ІАР' АЪ-
ПЪ ЧЕ ПЪТЕРЕА РОМАНЪ КЪАКЪ АН ПІЧІОАРЕ
САЪ САЗЪІ ПЕ ТОАТЕ ПЪТЕРІАЛЕ РІВАЛЕ (АНЪ-
МІТЪ ВАРТАЦЕНА); АЪПЪ ЧЕ ДОМНІА ЕІ КЪ-
ПЪТЪ О АНТІНДЕРЕ НЕКРЕЪДЪТЪ, ФЪРЪ НА
КОНСТІТЪЦІА, КАРЕ ДЕЛА АНЧЕНЪТ АІ ЕРА
КРОІТЪ НЪМАІ ПЕНТЪРЪ О ЧЕТАТЕ ІАР НЪ
ПЕНТЪРЪ О АМПЪРЪЦІЕ, СЪ ПЪТІМЕАСКЪ ВРЕ-
ЪН РЕФОРМ РАДІКАЛ: ТЪРЕЪРЪЛІАЛЕ ШІ НЕ-
МЪАЦЪМІРІАЛЕ ДІН ЛОНТЪРЪ МАІ ВЪРТОС ДІН
ПАРТЕА ПОПОРЪАЪІ АСЪПРІТ ШІ НЕАВЪТ, АН-
КЪ АНЧЕНЪРЪ А АЪА ЫН КАРАКТЕР МАІ АН-

ВЕРЪШНАТ, КАРЕ МАІ ПЕ ЫРМЪ ФЪ АНВЕ-
СКЪТ АН РЪЪРІ ДЕ СЪНЦЕ. НЕМЪРЪІНІТЕЛЕ
БОГЪЦІІ ШІ ПЪРЪІ А НАЦІІЛОР СТРЕІНЕ ГЪР-
МЪДІТЕ АН РОМА, АНЧЕНЪРЪ А РОАДЕ ЛА
ЧЕЛЕ МАІ ПЪТЕРНІЧЕ ЛЕГЪТЪРІ АЛЕ СТАТЪАЪІ.
АКЪМА ЛЕЦІАЛЕ ШІ ОЪІЧЕІЪРІАЛЕ КАРЕ МЪАЦЪМІ-
СЕ ПЕ РОМА ЧЕА СЪКРАКЪ ШІ НЕІСКІТЪ ДЕ А-
ТЪТЕА ПАТІМІ ШІ ПОФТЕ ПРІМЕЖАІОАСЕ, ТРЕ-
ВЪІЕА СЪ РЪМЖІЕ ФЪРЪ НІЧІ О ПЪТЕРЕ АСЪ-
ПРА РОМЕІ ЧЕІІ БОТАТЕ. ШІ АНКЪ ЧЕ ЕРА
МАІ ПРІМЕЖАІОС? РЪІНІТЕЛЕ ВІСТЕРІІ ШІ А-
ВЕРІ АЛЕ ЦЪРІЛОР СЪВЪЪЪГАТЕ ПРІН МЕЩЕШЪ-
ЦІРІАЛЕ ЧЕЛОР МАІ ПЪТЕРНІЧІ РЪМЖНЕА МАІ МЪАТ
НЪМАІ АН МЖНІАЛЕ ЧЕНЕРААІЛОР, А СІНАТОРІ-
ЛОР ШІ А КЪПЪТЕНІІЛОР ПОПОРЪАЪІ. МЪА-
ЦІМЕА ЦЪНЪТЪРІЛОР ДЕ ПЪМАНТ РЪПІТ ДЕ-
ЛА НЕАМЪРІАЛЕ СЪПЪСЕ, КАРЕ СТА ПЪСЕТІЪ НЕ-
АЪКРАТ, ШІ КАРЕ АЪНЪ ЛЕЦІ АР ФІ ТЪРЕЪІТ
А СЕ АМПЪРЪЦІ ЛА ТОТЪ НОРОДЪА, КЪ А КЪ-
РЪІ СЪНЦЕ СЕ КЪЦІГАСЕ, АЛ АМПЪРЪЦЕА АН-
ТРЕ СІНЕ СІНГЪР АЧЕЛЕ ПЪЦІНЕ ПЛАСЕ МАІ А-
ЛЕСЕ ДІН РЕПЪБЛІКЪ. АНЪСЪ ТОКМА АЧЕТЕ
БОГЪЦІІ ДА ПРІЧІНЪДЕ А АНЪЕТОША МАІ ФЕ-
БІНТЕ АЪПЪ АЪР. КЪ КЪТ ЕРА КЪЦІГЪА МАІ
МАРЕ, КЪ А ТЪТА ПОФТА СЪ АРЪТА МАІ НІ-
СЪЦІОАСЪ; РЪПІРІАЛЕ ШІ ПЪРЪІАЛЕ Н'АВЕА КЪА-
ПЪТ НІЧІ МАРЪІНІ. ДЕ ААТЪ ПАРТЕ, ПОПО-

рѣла, каре абеа дрептѣла а'шї а леце слобода тоате магїстратеае шї дерегеторїїае, дѣнз пїлда Оптїмація о р пофтїнда аеѣце, ла прїлежѣла а леце рїлор сѣфїреа а фї стрїкат кѣ банї; тоате дерегзторїїае а леце рѣрз а фї кѣмпзрате пе сѣпт аскѣнс. Преа фїреаскѣ ѣрмаге, кѣмкѣ прїн ачеаста чеї богаці сї фѣчеа маї богаці, чеї пѣтернїчї се а ннзлаца шї маї мѣлт. А н ачеа шї мѣсѣрѣ деморалїзація се лѣція а н тоате пласеле. А чеаста се маї прїчїнѣїа шї прїн а пѣкатѣла обїчеїѣ, де а ампзрцї дрептѣла де четзцеан шї ла стрїнї дїн тоате провїнцїїае, пѣнз шї ла шклавї. Пе ка леа а чеаста маї мѣлте нації, їа р а нѣмїт Гречїї дѣнз дѣрзпѣнагеа рѣпѣлїчїлор лор, мо лешїцї кѣм а жѣнсе се єї а фї а н а чеае беакѣрї, се стрекѣрарѣ кѣ а н четѣла а н рома. Прїн а чеаста дѣхѣла роман се пердеа кѣ а н четѣла, їа р а н тр'а чеа а рїсто крація де но вїліме шї оптїмації, се префѣкѣ а н а рїсто крація де банї, каре, дѣнз кѣм беакѣрїае доведеск, *) орї ѣнде аѣ прїнс рѣдѣчїнз, тра се кѣ сїне а ннз дѣ шїреа шї сморѣгеа моралїтзцїї. А тѣнчї респектѣла, каре се кѣвїне вреднїчїї шї вїртѣцїї, се дѣ банїлор, шї пентрѣ банї тоате мїжло а чеае де аї кѣшїга пе єї, сѣнт бїне венїте. А н шелзторїа шї рѣпїрїае сѣнт слобода, нѣмаї да кѣ дѣк кѣшїг; єгоїс мѣла чеа маї а пѣс а шї рїдїкѣ капѣла кѣ нерѣшїнаге, ѣнеро зїтатеа шї неїнтереса ціа сѣнт лѣате а н батере де жок. Маї а н коло: кѣ кѣт є маї маге бо гзція ла о парте, кѣ а тѣта є маї десзвѣршїтз сѣрзчїа ла чеа лаатѣ. Банѣла а дѣкѣ а леа ргз ла бан. Прїн а чеаста попорѣла се а м парте а н доаѣ пласе фолрте не потрїбїте, шї ѣна

а лтеїа вѣршмаше; ѣна, каре се тѣвзлїце а н мѣлцїмеа пазѣерїлор, єсте трѣфашѣ шї преа пѣтернїкѣ; чеа лаатѣ тїкзлоасѣ, а пзсатѣ, нецїїнда де сїне, плїнз де ѣрз кѣтрѣ чеї богаці, шї тотѣ шї ѣшор де а пѣтеа фї кѣмпзратѣ. А н о позїціе ка а чеаста статѣла є стрїкат фѣрз вїндекаге, аїкѣ орї че формѣ ва абеа, а нсѣ маї вѣртос а н форма рѣпѣ блїканѣ, а н трѣ каре се пофтеск пентрѣ тоці а чеае а шї їнтересе комѣне, сїмце мїнте, лѣпз дѣре де сїне, респектѣла кѣтрѣ лецї шї вїртѣте. А чеаста єсте карактерѣла рѣпѣлїчїї романе дїн а чеае беак. А чеастѣ стрїкѣчѣне дїн лонтрѣ, а чеастѣ сѣмжнцѣ а перїреї сале, єсте фїреаска ѣрмаге а трѣфашелор єї кїрѣїнцѣ шї а кѣлѣкрїї дрептѣрїлор стрїне нѣмаї шї нѣмаї ка кѣтеа фамїлії романе (пе каре се кѣвїне а ле сокотї тот ка а тѣтеа фамїлії а мпзрзтецїї) сѣ'шї сатѣре пофта де а вѣцїї, де пазѣерї, шї де славз.

Нѣ лїпсеа кѣ а дѣвѣрат вѣрѣації, карїї о а стѣаїѣ де стрїкѣчѣне (трѣфїа шї дѣсмердѣрїае дѣспре о парте, лїпса карактерѣла шї сїмце мїнтеле а пѣс дѣспре алта, їа р дѣспре а мжндоаѣ пѣрцїае чеа маї маге єгоїс шї а пѣнегеа моралїтзцїї) о кѣкоцїеа, шї пофтеа рѣдѣчереа сѣтрїї чеїї бе кї. А нсѣ єї нѣ пѣтрѣндеа кѣ вѣдерїа ла те мейѣла рѣѣла шї вїндекагеа о кѣѣта а коло, де ѣнде єа нѣ пѣтеа венї. дїн тр'а чеаїа фѣ ѣнѣла Маркѣс Порцїс Като, каре а нкѣ кѣ тоатѣ аспрїмеа ченѣрї сале чеїї стоїче нїмїк наѣ пѣтѣт фолосї. Маї а дѣнк стрѣвзтзтоаге єра сѣ фїе рѣформеле а н трепрїнсе а н статѣла роман де кѣтрѣ чеї дої Грахї, фраці но вїлї романї, а дѣкѣ, Тїберїсѣ Сѣмпронїсѣ Грахѣ шї Каїсѣ Грахѣ, фїї а чїнстїтѣла шї на лебїѣ де доаѣ орї конѣла Сѣмпронїе, нѣ-

*) Аїтѣзї а н Нордамерїка.

свѣцї лѣтї дїн Корнелїа *) сарабзна фїлкс
ластї Scipio Africanus. Ачецї дої взр-
вацї, де шї планїрїле де джншї апѣкате
н'аѣ дѣст нїчї ѣн капет кѣн прїчїнѣнѣ
шї перїреа амжндѣрора, тотѣшї прїн ка-
рактѣрѣл шї соартѣа лор, с'аѣ фѣкѣт' фѣар-
те интересанцї шї прїн пѣтернїка лор ин-
флѣнцѣз ремасерѣ де о пїлдѣз вечнїкѣз пен-
трѣ лѣме лн історїа лѣмї. Тїверїѣс Семпр.
Грахѣс кам кѣ нѣаз анї маї взтрѣн де
кѣт фратѣае сѣѣ Каїѣс, ѣра ѣн взрѣат кѣ
таленте марї шї кѣ нїце лнѣшїрї преа
прѣцїте. Амжндої прїїмїрѣ дѣла мѣма
лор Корнелїа (татѣа лор мѣрїсе тїмпѣрїѣ)
о крѣщере фѣарте лнгрїжїтѣ; маї тѣрѣїѣ
фїлософїа грѣчѣаскѣз лнкѣз лѣаѣ формат шї
новїлат дѣхѣл лор. Фамїліа Грахїлор ѣ-
ра ѣна дїнтрѣ чѣле маї нѣкїле лн рома.
Тїверїѣс ѣра лнѣемнат ка тїнер жѣне пен-
трѣ вїтѣїїле салѣ; сѣпт команда кѣмнат-
тѣлѣт сѣѣ ластї Счїпїо чѣлѣт маї тїнѣр, ла
рѣсїнїреа Картаѣенїї фѣ ґл чѣл дїн тѣїѣ,
каре се сѣї пе Зїдѣрїле четѣцїї чѣ ардеа.
Лнкѣз ка жѣне фѣ прїїмїт лн Колѣцїѣл
лѣгѣрїлор **) каре ранг де алтмїнтрѣлеа се
да нѣмаї взрѣацїлор де стат амподѣ-
вїцї кѣ мерїте мѣлате. Дѣпѣз ачїаста Тї-

верїе се фѣкѣз Квѣстор а конѣлѣлѣтї Ман-
чїнѣс, каре токма атѣнчї рѣсѣоїеа пе іѣвї-
торїї де лїбертате шї вїтѣжїї Нѣмантїнї
лн Спанїа. Аїчї тїнѣрѣл Грахѣс-прїн лн-
налта са ваѣз, лн каре ста шї лнѣшї ла
врѣшмашї кѣ ѣн трактат лнѣїлат чїнстїт
кѣ Нѣмантїнїї скѣпѣз пе маї мѣлцї че-
тѣценї лн вїацѣз; ка врѣшмашїї дѣдѣрѣ
Квѣсторѣлѣтї де бѣнѣз воїеа лор тоате хѣр-
тїїле шї сокотѣїїле лѣтї, каре перѣжнѣдѣсе
апѣкѣсе лн мѣна лор. Лнѣз сїнатѣл
роман семѣц шї кѣ кѣцѣт де а сѣрпа де
тот пе Нѣмантїнї, стрїкѣз поменїтѣл тра-
ктат; шї ка тотѣшї ачѣастѣз кѣлкарѣ де
дрѣптѣл неамѣрїлор сѣ о аѣопѣре кѣтѣа,
хотѣрѣ а да лн мѣнїле врѣшмашїлор пе
тоцї ачїї генѣралї шї дѣрегѣторї пѣвѣлїчї,
карїї аѣ сѣбѣскрїс трактатѣл; тотд'одатѣ
Счїпїо чѣл маї тїнѣр фѣ трїмїс кѣ оастѣ
ноаз ампрѣтїва Нѣмантїнїлор. Лнѣз то-
тѣшї ваѣа чѣа марѣ, чѣ о аѣеа Грахѣс, лл
скѣпѣз де о аша рѣшїне, шї маї пе ѣрмѣз
сїнгѣр Манчїнѣс фѣ дат лн мѣнїле Нѣ-
мантїнїлор, карїї лнѣз шї пе ачѣста лѣѣ
слѣбѣзїт неѣвѣтѣмат. Ачѣастѣ лнѣтѣмплѣ-
ре полїтїчѣаскѣз хотѣрѣ пе Грахѣс де а сѣ
арѣта лн вїїторїѣ статѣорнїк ампрѣтївї-
торїѣ а Сенатѣлѣтї роман. Спрѣ а'шї пѣ-
не марїле салѣ планѣрїї пе калѣ лѣцїѣїтѣ
лн лѣкрѣре спрѣ вїнѣле попорѣлѣтї, се сї-
лї а кѣцїїга рангѣл де Трїѣѣнѣсплѣбїс, ка-
ре кѣм шїм аѣеа датѣрїе а апѣра пе но-
род ампрѣтїва тѣтѣрѣр асѣпрїїлор, чѣ лор
лнѣтѣмпїна дїн парѣа чѣлор маї марї, іар
перѣоана лѣтї лн врѣмеа пѣртѣрїї ачѣстѣї дѣ-
регѣторїї ѣра сѣфлнѣтѣз неѣвѣтѣматѣз. Аджн-
ка тїкѣлошїе, лнѣрѣ каре зѣчѣа парѣа
чѣа маї марѣ а попорѣлѣтї роман дїн прї-
чїнѣз кѣ фїїнд пѣзмѣнтѣл Італїї стѣпѣнїт
нѣмаї де чѣї пѣтернїчї, мѣлцїїмеа н'аѣеа де

*) Романїї аѣ рїдїкат Корнелїїї монѣмент
лнкѣз фїїнд ачѣаста лн вїацѣз. Пе джн-
са о пофтї алѣтѣ дамѣз сѣ'шї аратѣ мѣр-
гѣрїтарїле. Ва дѣдѣсе пе фїїї сѣї ла мїж-
лок. Іатѣ подѣобѣле мѣле.

**) ѣн фѣлѣѣ де попї прѣрѣчїторї. Се кѣ
вїне а шї, кѣмкѣз ла Романїї рѣлїцїа лор
ѣра стрѣнѣс лѣгатѣз кѣ полїтїка, дїн каре
лнѣтрѣ алѣтеле ѣрма, ка ѣн взрѣат, каре
астѣзї ѣра лѣгѣр, мѣне сѣз поатѣ фї Трї-
ѣнѣс плѣбїс сѣѣ конѣл.

ЗНАДЕ СЪШІ КЪЩІЦЕ ПЪНЕА ДЕ ТОАТЕ ЗІЛЕА, КЪ ПРІЛЕЖЪА КЪЛЪТОРІІ АДЪСЕ ПЕ ГРАХЪС ЛА КЪЩЕТ ДЕ А МІЖЛОЧІ, КА ПЪМЪНТЪА СЪ СЕ АМЪПЪРЦЕАСКЪ ЛА МАІ МЪЛЦІ СЪТЪПЪНІ. АЧЕАСТА КЪМ СЪ О СКОАТЪ ДЪНЪСА ЛА КАЛЕ? ГРАХЪС ЦІЕА, КЪМ РОМАНІІ НЪ ІЗБЕА АННО-ІРІЛЕ, АША СОКОТІ КЪ АШІ ВА АЖЪНЦЕ СКО-ПЪА ПРІН ПЪНЕРЕА АН ПЪТЕРЕ А ЗНЕІ ЛЕЦІ БЕКІ КАРЕ АНКЪ КЪ 232 АНІ МАІ НАІНТЕ ФЪСЕЕ АДЪСЪ ДЕ ДІЧІНІЪС СТОЛО: ТРІ-БЪНЪА ДЕ АТЪНЧІ. ДЕЦЕА СЪНА, КА НІЧІ ЗН РОМАН СЪ НЪ ПОАТЪ СЪТЪПЪНІ МАІ МЪЛТЕ ДЕ КЪТ НЪМАІ 500 ХОЛДЕ ДІН ПЪМЪНТЪА ОБЩЕСК (ager publicus), ІАР ЧЕЛАЛААТ СЪ СЕ АМЪПЪРЦЕАСКЪ АНТРЕ ПЛЕБІ, АДЕКЪ АН-ТРЕ ОАМЕНІІ ДЕ РЪНД, ТОТ АЧЕАСТА ЛЕЦЕ МАІ КЪПРІНДЕА ШІ АЛТЕ РЕСТЪРЪНЦЕРІ ПЕНТРЪ ПРОПРІЕТАРІ *); ГРАХЪС ОАЪ РЕНОІТ КЪ ЧЕ-ВА КОНДІЦІІ МАІ ЗЪШЪРЪТОАРЕ. АША АНТРЕ АЛТЕЛЕ: ПРОПРІЕТАРІІ, КЪРОР АН АЧЕСТ КІП ЛІ С'АР ЛЪА ПЪМЪНТЪА ДЪНЪ АНЦЕЛЕСЪА ЛЕ-ЦІІ ПРІСОСІТОРІЪ, СЪ ФІЕ ДЕСПЪРЪБІЦІ ДІН ВІСТІЕРІА ПЪБЛІКЪ ШІ АНЪШІ ПЕНТРЪ ЗІДІ-РІЛЕ, ЧЕ БОР ФІ ФЪКЪТ МАІ НАІНТЕ ВРЕМЕ, ІАР 250 ХОЛДЕ СЪ МАІ ПОАТЪ СЪТЪПЪНІ ПЕНТРЪ ФІЕЩЕКАРЕ ФІЪ, КАРЕ С'АР АФЛА АН-КЪ СЪНТ ПЪТЕРЕА ПЪРІНЦАСКЪ. КЪ ТОАТЕ АЧЕСТЕ, ПЪМЪНТ ТОТ МАІ РЕМЪНЕА ФОАРТЕ МЪЛТ, КАРЕ АР ФІ ТРЕБЪІТ А СЕ АМЪПЪРЦІ ЛА ЧЕІ СЪРАЧІ. ДЕЦЕА ЛЪІ ГРАХЪС, КАРЕ ДЕ АЛТМІНТРЕЛЕА АР ФІ ВІНДЕКАТ РЪЪА ДІН РЪ-ДЪЧІНЪ, ПРІЧІНЪІ (ДЪНЪ КЪМ ПЪТЕА ОРІ ЧІНЕ

ПРЕВЕДЕА) ОІ НЕСПЪСЪ МІШКАРЕ ШІ ПРЕАФЕР-БІНТЕ АМПРОТІВІРЕ ДІН ПАРТЕА ОПТІМАЦІЛОР ПРОПРІЕТАРІ. СТАТОРНІЧІА ШІ ЧЕНЕРОЗЪА КАРАКТЕР А АНТРЕПРІНЪТЪОРІЪЛЪІ КЪ АТЪТА МАІ ПЪЦІН ПЪТЕА АНЪДАЪІ, КЪ КЪТ НЪНЪ-МАІ ПРІЕТІНІІ ЛЪІ, ДАР ШІ МАІ ВЪРТОС МЪ-МЪСА АЛ АНТЪРЪТА НЕКЪРМАТ, СПРЕ А'ШІ ПЪНЕ ПЛАНЪА АН ЛЪКРАРЕ ДЕПЛІНЪ МЪСТРЪН-ДЪА, КЪМКЪ ПОПОРЪА АНКЪ НЪ ОАЪ АН ВРЕДНІЧІТ ПЕ ДЪНЪСА А О НЪМІ МЪМА ГРАХІЛОР.

О ПЕДЕКЪ ФОАРТЕ ГРЕА ІСЕ ПЪНЕА ЛЪІ ТІБЕРІЕ ГРАХЪС ДІН ПАРТЕА АЧЕЛОР ПОПОАРЕ ІТАЛІЧЕ ДЕ РОМА МАІ ДЕПЪРТАТЕ, КАРЕ АН-ТЪРЪПЪНЪСЕ ДЕ МАІ МЪЛТЪ ВРЕМЕ СЪПТ НЪ-МЕ ДЕ „АЛІАЦІ А ПОПОРЪАЪІ РОМАН.“ ПРІН-ДЪРІ ДЕ БАНІ ШІ ДЕ СОЛДАЦІ СПРІЖОНЕА ПЪТЕРЪ РОМАНЪ, ІАР ДЕ АЛТЪ ПАРТЕ ЕЛЕ КЪЩІГА МАІ МЪЛТЕ ЦІНЪТЪРІ ДЕ ПЪМЪНТ ДЕЛА АЧЕЦІА СПРЕ ФОЛОСІНЦЪ. ГРАХЪС ПО-ФЪТЪ, КА ПЪМЪНТЪА ШІ ДЕЛА ПОМЕНІТЕЛЕ ПОПОАРЪ СЪ СЕ КЪПРІНДЪ АНДЪРЪПТ ШІ СЪ СЕ АМЪПЪРЦЕАСКЪ ЛА ЧЕІ СЪРАЧІ. СЕНАТЪА СПРЕ А АНФЪРЪНЦЕ ПЛАНЪА ЛЪІ ТІБЕРІЪС, ТРА-СЕ ПЕ ЧЕЛАЛААТ ТРІБЪН ШІ СОЦ А ЛЪІ АН ПАРТЕА СА. АЧЕАСТА ЕРА МАРКЪС ОКТАВІЪС, ЗН ЕЗРВАТ ТІНЪР, БОГАТ ШІ ІНІМОС. КАНД АНЪМ ТІБЕРІЪС, ДЪНЪ БЕКІЪА ОКІЧЕІЪ АНЧЕПЪ А'ШІ ПЪБЛІКА ЛЕЦЕА 19 ЗІЛЕ ЗНА ДЪНЪ АЛ-ТА, КА ПРІН АЧЕАСТА ФЪКЪНДЪСЕ ПОПОРЪАЪІ КЪНОСКЪТЪ, АЧЕАСТА СЪ ПОАТЪ ЖЪДЕКА ДЕСПРЕ ДЪНЪСА, ОКТАВІЕ АШІ РОСТІ АЛ СЪЪ VETO (ОПРЕСК), ПРІН КАРЕ ТОАТЪ АНТРЕПРІНДЕРЕА СЕ ПЪРЕА А ФІ СЪРПАТЪ ДЕОДАТЪ. АНЪС ТІБЕРІЪС КЪ АЧЕАСТА НЪ САЪБІ АН НЪДЕЖДЕ, ЧІ СЕ ФОЛОСІ ДЕ ПЪТЕРЕА СА АН ТОАТЪ АН-ТІНДЕРЕА ЕІ, ПЕЧЕТАЪІ ВІСТІЕРІА ПЪБЛІКЪ, КА НІЧІ О ПЛАТЪ СЪ НЪ СЕ ПОАТЪ ФАЧЕ, ШІ ТЪТЪРОР ДЕРЕГЪТОРІЛОР ОПРІ ПЪРТАРЕА САЪЖ-БЕІ ЛОР. СЪНТ ВРЕДНІЧЕ ДЕ КЪНОСКЪТ АН-

*) ТІКЕТЪА ЛЕЦІІ ДЪНЪ ДІВІЪС ЕСТЕ АЧЕАСТА. Nequis ultra quingenta agri jugera possideret : neve plus quingentis capitibus pecorum, centumque majoris argenti pasceret : utque certus mercenariorum numerus ex ingenua plebe a possessoribus aleretur.

тре да теле флуперетоареле нввнте а лѳи
Тіверіѳе Семпр. Грахѳе, кѳ прілежѳа ѳнеі
адѳнѳрї ростїте:

„Нїчї фїареле, кѳ каре ан Італіа сѳнт
пѳдѳрїле пайне, нѳ сѳнт ліпсїте де касе
ші лѳкѳїнце, ан каре сѳ се трагѳ, ансѳ
ачеѳїа (фамілііле сѳраче), кѳ а кѳрор осте-
нелі се рескѳмпѳрѳ одїхна Італії, шї кѳ
алор моарте віаца челоралці, сѳнт лі-
псїці де тоате андемѳнѳрїле, афарѳ кѳ вѳд
ачеѳашї лѳмінѳ. кѳ богації; сѳг ачелашї
агр: нѳ капѳтѳ коперїш сѳпѳ каре сѳ
аїкѳ рѳпаос, нѳ лок ѳнде сѳ пѳїе пїчїорѳл
антрѳ але лор: рѳтѳчїці кѳ невестїле шї
кѳ прѳнчїї, сѳнт ісгонїці ан патрїа лор.“
Кѳнд вѳзѳ Грахѳе, кѳмкѳ ел кѳ тоате
ачесте нѳ поате іспрѳві нїмїк, се анкѳ-
мѳтѳ а фаче ѳн паш, пѳнѳ ачї ан історїа
романѳ неаѳїт, пофті адекѳ, ка ан чеа
дїн тѳї адѳнаре Октавіѳе соѳѳл сѳѳ, ка
ѳн некредїнчос апѳрѳторїѳ а попорѳлѳї
сѳ фїе лѳпѳдат дїн дерѳгѳторїа де трї-
вѳн. Пѳтеа чїнеѳа шї аїчї прїеѳеѳа, кѳм-
кѳ мѳлцімеѳа, каре ан Грахѳе прїеѳа пе
чел маї маре ал сѳѳ фѳкѳторїѳ де бїне,
аї ѳа амплїні ѳшор воїеѳа лѳї. Дїн 35
семїнції (адекѳ врем сѳ анцелѳѳем Ігї-
бус) шаптеспрече шї хотѳрѳсе лѳпѳдареѳ
лѳї Октавіѳе; атѳнчї Тїкерїе ка ѳн прїетїн
дїн тїнѳреѳе пѳшї кѳтрѳ дѳнѳл, ал рѳгѳ
кѳ лакрѳмї, ка сѳ'шї трагѳ анѳрѳпт ал
сѳѳ ѳето. Ансѳ Октавіѳе, каре шї фѳрѳ
воїе кѳѳта сѳ рѳмїе статорнїк ан фѳ-
гѳдѳїнца са фѳкѳтѳ богацілор, пофті пе
Грахѳе а пѳрѳеѳе маї анколо кѳ ѳотїѳа-
ціа. Аѳїа се арѳтѳ нѳмѳрѳл чел маї ма-
ре а гласѳрїлор, че пофтеа лѳпѳдареѳ трї-
ѳнѳлѳї, кѳнд деодатѳ тѳрѳатѳл народ
се арѳнкѳ асѳпра лѳї, каре прїн перѳереѳа
ранѳлѳлѳї ашї пѳрдѳѳе акѳма шї а са сѳїн-

ценїе, шї нѳмаї остїнеліле лѳї Грахѳе, де
а рѳѳѳе пе попор ла асѳѳмпѳр, прїн кре-
дїнца ѳнѳї шклав кредїнчос, каре се жѳр-
фї пентрѳ ел, шї прїн сілінѳеле арїсто-
крацілор ашї сѳкѳпѳ віаца. Анкѳ ан а-
чеѳашї адѳнаре лѳѳеѳа фѳ прїїмїтѳ де кѳ-
трѳ попор, фїїнд рѳндѳїці шї треї ко-
місарї, адекѳ Тїверїѳе Грахѳе анѳшї, фѳа-
теле сѳѳ Каїѳе, шї сокрѳсѳѳ Анпїѳе Клаѳ-
дїѳе, карїї сѳ о пѳїе ан амплїнїре. Анѳ-
ма се арѳтарѳ маї антѳїѳ тоате грѳ-
тѳїле, каре ста ампротїѳа екскѳнїї, ан
тоатѳ лѳмінѳ лор; пѳнѳсорїле шї ѳѳїерѳ-
рїле се грѳмѳѳе пїн тоате цїнѳтѳрїле
Італії, дїн партеѳ ачелора, карїї аѳеѳа а
перѳе шї а да алтора. Каїѳе анчепеѳа а
сѳкѳѳе дїн драгостеѳа попорѳлѳї, ла каре
ампротїѳнїчїї сѳї нѳ рѳмїнеѳа лѳнѳшї ан-
трѳ нїмїка. Антрѳ'ачеѳа сосі Аѳгѳст дїн
анѳл 131 ан. де Хс., кѳнд Трїѳнїплевїс
треѳѳїа а фї алевїї пентрѳ анѳл ѳрмѳто-
рїѳ. Атѳнчї Грахѳе, каре цїѳ а кѳѳта
мїжлоаче, кѳ каре сѳ рѳдобнѳдеаскѳ фаво-
рѳл попорѳлѳї, фѳ алевс трїѳн шї пе анѳл
ачеста. Матерїе іѳѳ дат лѳї рѳмаса ві-
стїерїе шї аѳѳїїле лѳї Атталѳс країѳлѳї
дїн Пергамѳм, каре нѳмісе клїроном, аѳ-
пѳ моартеѳ са пе попорѳл роман. Грахѳе
аѳѳ сѳфат, ка коморїле поменїтѳлѳї Ат-
талѳс сѳ нѳ інтре ан вістїерїа пѳѳлїкѳ,
чї тоате сѳ се амѳѳрѳцаскѳ антре четѳ-
ценїї чѳї неѳѳѳї. Пе кѳт пропозїціа лѳї
пѳлѳеѳа нородѳлѳї, ан ачѳеѳашї мѳсѳрѳ
крѳѳеѳа ѳра арїстокрацілор асѳпра дѳнѳѳ-
лѳї, Тоці трѳмѳра пентрѳ анѳеѳнѳїреѳа
трїѳнѳатѳлѳї ачелѳї ѳѳрѳат; єї нїмїк нѳ
лѳса нечѳркат спре а сѳрпа пе Грахѳе.
Фѳрѳ ка сѳ алевѳгѳ пе чїнеѳа, о зї де
алеѳере се петрѳкѳ ан черте. Ан зїоѳ
ѳрмѳтоаре грѳмѳѳї нѳмероасе де оаменї

кѣпринсеръ локѣа де адѣнаре (Fogum);
 іар сенатѣа се адѣнѣз ан бечіна капіше
 а кредіицеі (Fides.) Маі тѣрзіѣ се а-
 ратѣ ші Тіберіѣс Грахѣс ан адѣнаре.
 Мѣлцімеа ал кѣпрінде кѣ мѣлате стрігзрї
 де пазчере. Анѣз пе де латѣрї се афла
 мѣлці, карїі пѣндеа дѣпѣз віаца лѣї, іар
 дін сенат партеа чеа маі маре воіеа, ка
 консѣла Мѣчіѣс Счевола сѣ апере кѣ ар-
 ме репѣблїка. Ачеста ка ѣн взрѣат іѣ-
 біторїѣ де лініше нѣ воі а се андѣпле-
 ка спре а фаче вреѣн паш сѣнѣерог. Сго-
 мотѣа ші тѣрѣѣрареа крѣщеа; Грахѣс ан-
 зѣдар стрїга кѣтрѣ мѣлціме, кѣмкѣз віа-
 ца лѣї есте ан прїмеждіе, сѣ'а апере. Ка
 сѣз фїе анцелес, ел арѣтѣз кѣ мѣна кѣ-
 трѣ капѣа сѣѣ, ампротївнїчїі лѣї о тѣл-
 мѣчїре ачеста, кѣ ел ар вреа короанѣ
 ампрѣрѣаскѣз. Вестеа мїнчїноасѣ фѣ лѣ-
 цїтѣз шї антре сенаторї, кѣнд деодатѣ
 Счїпїо Насїка, понтїфѣкс максїмѣс шї рѣ-
 денїе де апроане а Грахїлор стрїгѣ: ка-
 ре воіеше а сѣз па репѣблїка сѣ
 віе дѣпѣз мїне. Снаторїї ашї апѣкѣ
 тога пе брацѣа стѣнг, ашї акопере ка-
 пѣа, рѣпеск кѣ дреапѣа бѣкѣцї де скаѣне
 шї де сѣлїцї фрѣнѣе де а пѣзїторїлор шї
 аша нѣзвѣлеск асѣпра мѣлцімеі, каре маі
 мѣлат дін респект кѣтрѣ ачї взрѣацї де
 ранг ле фѣкѣ лок слобод. Пѣцїні аѣ стѣ-
 тѣт ампротївѣз; ан мїжлокѣа лѣггї Тї-
 берїѣс Грахѣс фѣ оморѣт ампрѣнѣз кѣ
 500 анѣрѣторї аї сѣї, шї трѣвїдрїле лор
 фѣсерѣ арѣнкѣте ан рѣѣа тїверїс. Ачеста
 е чѣл дін тѣїѣ сѣнѣе де четѣцѣан, каре
 с'аѣ взрѣат ан рома ан мїжаскѣа черѣ-
 лор конѣетѣценї. Анѣз кѣ ачест сѣнѣе,
 тѣрѣѣрареа порнїтѣ одатѣ нѣ се пѣтїа
 маі мѣлат потолї. Ан сѣѣрт се фѣкѣ о
 партїѣз демократїкѣ сенатѣлѣї ампротї-

бітоаре каре анкѣ се цїнеа а абеа дрепѣт
 де а се пѣрта фѣрѣз нїчї о крѣцаре кѣ-
 трѣ ачѣла. Чѣї маі інімошї ораторї се
 анѣсѣїа ла трїѣѣнат, нѣмаї спре а'шї
 мѣлцїмі амбіцїоасѣле сале планѣрї. Аша
 антре ацїї трїѣѣнѣа Карѣо маі тѣрѣѣ-
 рѣ одїхна статѣлѣї анкѣ дої анї дѣпѣз
 моартеа лѣї Грахѣс, прїн проаспѣтеле сале
 пропозїцїї попѣларе, мѣкаркѣз ачѣста тре-
 кѣ маі пе ѣрмѣз ан партеа арістокрацїлор.
 ѣн алт демагог, Фѣлѣїѣс Флаккѣс, апѣ-
 касе а се фаче консѣа, шї ар фї прїчїнѣ-
 їт марї тѣрѣѣрѣрї, дакѣ сенатѣа нѣ іар
 фї дат о командѣз ан Галліа. Ексѣкѣцїа
 лѣцїї семпронїане авѣнд грѣѣтѣцї фѣарте
 марї, анкѣ да нѣтрїре ноаз ампрѣкерї-
 лор. Ан ачест кїп пѣрѣїле се лѣпта не-
 прѣѣрѣмат, пе кѣнд Грахѣс чѣл маі тїнѣр
 ажѣнсе ла а. 121 ан. лѣї Хс. а фї трї-
 бѣн. Ачѣста кѣ таланте маі мѣлате шї
 маі стрѣлѣчїте деклѣт фрѣтеле сѣѣ ам-
 прѣѣна шї о фрѣмсецѣз де корбїре (елокѣ-
 їнѣз) іскїтоаре шї рѣпїтоаре де аскѣлѣтѣ-
 торї. Ка трїѣѣн дѣнѣл анної лѣѣеа фрѣ-
 телѣї сѣѣ шї пентрѣ моартеа ачѣстѣїа ашї
 рѣсѣѣнѣз, депѣртѣнд дін четѣте пе маі
 мѣлці дін чѣї маі фѣрѣїнцї аї лѣї ам-
 протївнїчї. Тотд'одатѣ дѣѣѣ о лѣѣе, ка
 лїпсїлор дін рома сѣ лї се ампрѣцаскѣ
 о кѣтеїме де бѣкѣте пе лѣнѣз; прїн о
 алтѣ лѣѣе ѣшѣрѣз дѣнѣл слѣѣѣа мїлїтѣ-
 рѣаскѣз шї сїѣѣрїсї солдацїлор віаца шї ам-
 крѣкѣмїнѣеа. Пе анѣгѣ драгостеа шї сн-
 тѣсїасмѣа попѣрѣлѣї кѣтрѣ дѣнѣл, аї фѣ
 лѣснѣ а се апѣра ан рангѣа сѣѣ шї пен-
 трѣ анѣа ѣрмѣторїѣ. Анфокатѣа сѣѣ тем-
 перамент шї пофѣа де рѣсѣѣнѣаре пентрѣ
 сѣнѣеле фрѣтелѣї сѣѣ, аї арѣтарѣз лѣї чѣа
 маі де апроане цѣнтѣз а ѣмїлі шї мїкѣо-
 ра пѣтерѣа сенатѣлѣї, ан каре а лѣї план

НАТЕ ОДАТЪ СІТНА ДЕ СІНЕ АШІ ПЕРДЕА ШІ КЪМПЪТЪА. 300 КЪЛЪРЕЦІ (ordo equitum) ЧЕРКЪ ДЖЕСА А АНТРОДЪЧЕ КА СЕНАТОРІ АН СЕНАТ, АНСЪ КЪ АЧЕАСТА Н'АЪ ЕШІТ ЛА КАПЕТ. ДІНПРОТІВЪ АА ЧЕРЕРЕА СА, ПЪТЕРЕА ЖЪДЕКЪТОАРЕ СЕ АЪЗ ДІН МЖНА СЕНАТОРІЛОР, ДЖНДЪСЕ АН МЖНІЛЕ ОРДЪЛАШІ КЪЛЪРЕМІІ. ПРІН АЧЕАСТА СЕ НЪСКЪ АН СТАТЪА РОМАН ШН СТАТ НОЪ ПОЛІТИЧЕСК, АНТРЕ СЕНАТ ШІ ПОПОР, КАРЕ ПЕНТРЪ ВРЕМІЛЕ ШРМЪТОАРЕ АЪ АБЪТ ЧЕА МАІ МАРЕ ІНФЛЪІНЦЪ.

АКЪМА СЕНАТЪА АШІ ПЕРДЪ ТОАТЪ РЪЕДАРЕА. ВА АПЪКЪ АМПРОТІВА АШІ КАІЪС ГРАХЪС ШНЪА ДІН ЧЕЛЕ МАІ АНФРІКОШАТЕ МІЖЛОАЧЕ, КЪМПЪРЪ АДЕКЪ АН ПАРТЕА СА НЕ АЛДОІЛЕА ТРІЕШН ДІВІЪС ДРЪСЪС, КАРЕ АНОІ ПРІН ФЪГЪДЪІЕЛІ ШІ МАІ МАРІ ЦІЪ А ТРАЧЕ КЪ АНЧЕТЪА НЕ ПОПОР ДЕ КЪТРЪ ГРАХЪС, АНКЪТ АЧЕАСТА КЪ ПРІЛЕЖЪА АЛЕЦЕРІІ ДЕ ТРІЕШН АН АА ТРІЛЕА АН СКЪПЪТЪ ДІН РАНГЪА СЪЪ. ДЕ АЛТЪ ПАРТЕ ОПІМІЪС, ШНЪА ДІНТРЕ ЧЕІ МАІ РЪІ АІ АШІ ДЪШМАНІ СЕ ФЪКЪ АН АЧЕЛАШ АН КОНЪА. ФІРЕЩЕ ЕРА, КА ТОТЪШІ О ПАРТЕ А ПОПОРЪЛАШІ СЪ РЪМЖІЕ СПРЕ АКЪТОРІЪА АШІ ГРАХЪС. О РЪСКОАЛЪ АНДЕМЪЪ НЕ АЧЕАСТА А СЕ ТРАЧЕ АРМАТ КЪ АІ СЪІ АН ДЕАЛЪА А ВЕНТІН, КЪ КАРЕ ПРІЛЕЖ ШН ЛІКТОР (СЛЪЖІТОРІЪ ПЪБЛІК) ФЪ ОМОРЪТ ПРІН ОАМЕНІІ СЪІ. АТЪНЧІ ОПІМІЪС ПЛЕКЪ НЕ СЕНАТ КА ШІ АН ВРЕМІ ДЕ ПРІМЕЖДІІ МАРІ, СЪ АМПЪТЕРНІЧЕСКЪ НЕ КОНЪАІ, КА СЪ ПОАТЪ АПЪРА КЪ АРМЕ РЪПЪБЛІКА. ГРАХЪС СЕ АРЪТЪ АН ФОРЪМ, ШНДЕ Ф. ФЛАККЪС, ПРІЕТІНЪА АШІ ЦІНЕА НЕ АІ СЪІ ГАТА АНАРМАЦІ. ОПІМІЪС АНСЪ КЪ ЧЕАТЪ ДЕ ОСТАШІ ВІНЕ ГЪТІТЪ АЪАЪ НЪВАЛЪ АСЪПРА ПОПОРЪЛАШІ. КА АА 3000 ФЪСЕРЪ ШЧІШІ; КАІЪС ГРАХЪС КЪЗЪ АНСЪШІ ЖЪРФЪ АНВЕРШЪНАЦІЛОР СЪІ НЕПРІЕТІНІ. КА-

ПЪА АШІ АА КЪМПЪНІ ОПІМІЪС КЪ АЪР АН ДАР ПЕНТРЪ АЧЕЛА, АА КЪРЪІ МЖНЪ ІАЪ ДАТ ЛОВІТЪРА ДЕ МОАРТЕ. ДЪПЪ АЧЕАСТА АЧЕЛАШ КОНЪА КЪ МЖНЪ САНЦЕРОАСЪ ЗІДІ О КАПІЩЕ АН ЧІНСТЕА ПЪЧІІ, КЖНД АНТР'АЧЕА ПАРТІЗАНІІ ГРАХІЛОР ЕРА АНКЪ ТОТ ПРІГОНІЦІ, АЕЦЕА ДЕ ПЪМЖНТ (lex agraria) ДЕ ДЖНШІІ РЕ'НВІАТЪ, ФЪ ЦЕАРСЪ, ШІ ТОТ ЧЕ ЗІДІСЕ ЕІ ФЪ АЪРЖМАТ КЪ МЖНІЛЕ РЪСЪШНЪТОАРЕ. КЪ АЧЕАСТА СЕНАТЪА ТОТ МАІ МЪЛТ ПЕРДЕА ДІН АСА ВЪЗЪ. ПОПОРЪА ПЪСТРЪ КЪ МЪЛЦЪМІТОАРЕ ІНІМІ ПОМЕНІРЕА ГРАХІЛОР, РЕДІКЖНДЪЛЕ СТАТЪЕ ШІ НЪМІНАШІ МАРТЪРІ А ІЪБІРІІ ДЕ ЛІБЕРТАТЕ. ОПІМІЪС, КАРЕ МАІ ТЪРЪІЪ ФЪ ОСЖНДІТ КА СТРІКЪТОРІЪ ДЕ ЧЕТЪЦІНІ ПРІН БАНІ, МЪРІ АН ЧЕА МАІ МАРЕ ШРЪІСІРЕ.

ІТЪТ ЧЕІ ВЕКІ, КЪТ ШІ ЧЕІ МАІ НОІ СКРІІТОРІ ШІ ЕЪРЪАЦІ, МАІ ВЪРТОС ДЕ СТАТ АЪ РЕКЪНОСКЪТ ТОТДЕАШНА АНТР'ЪН ГЛАС АННАЛТЕЛЕ ТАЛЕНТЕ АЛЕ ГРАХІЛОР; АНСЪ МОРАЛІТАТЕА, ШІ АНЪМІТ ПРІНЧІПЕЛЕ АОР ДЕ СТАТ ЛЕАЪ КЪМПЪНІТ ФІЕЩЕКАРЕ ДЪПЪ ПЪРЕРІЛЕ ШІ ПРІНЧІПЕЛЕ АОР ПОЛІТИЧЕШІ, КАРЕ ЛЕ АВЕА. НОАЪ ФІЕНЕ ДЕСТЪА А ЦІ, КЪМКЪ АНСЪШІ ПЛАЪТАРХ КЪ АЪХЪА АРІСТОКРАТІК КЪМ ЕРА, РЕКЪНОАЩЕ АН АМЖНОІ ФРАЦІІ, ІЪБІРЕА ДЕ АРЕПТАТЕ, ЕВЛАВІА ШІ СТЪЖНА АОР КОНТЕНІРЕ. ЧІЧЕРО, ДЕ ШІ АН МАІ МЪЛТЕ ЛОКЪРІ АІ ВІНОВЦЕЩЕ, КЪНОАЩЕ ТОТЪШІ, КЪМКЪ ЕІ АЪ ФОСТ ОАМЕНІ МАРІ, НЕ АКЪРОР СФАТЪРІ АНЦЕЛЕПТЕ СЕ РЪЗЪМЪ О ПАРТЕ АНСЕМНЪТОАРЕ А КОНСТІТУЦІЕІ РОМАНЕ. АЪЖНД АН ЕЪГАРЕ ДЕ СЕАМЪ ШІ НЕКЪМПЪТАТА ЧІНСТІРЕ ШІ ЛАЪДЪ ДАТЪ АОР ДЕ КЪТРЪ ПОПОР, АІЕНЕ ПЪТЕМ КРЕДЕ, КЪМКЪ КЪТЕ С'АЪ ЗІС РЕЛЕ ДЕСПРЕ ДЖНШІІ, АЧЕЛЕ АЪ ІКВОРЪА СЪЪ ДІН ТЪРЪАТА ШРЪ ДЕ ПАРТІЗАНІ. СЕ ВЕДЕ ТОТЪШІ, КЪМКЪ КАРАКТЕРЪА ЧЕАШІ МАІ ВЪТЪЖН ААШІ ТІБЕРІЪС АЪ ФОСТ

